

"Pensament, sempre amunt, sempre en l'aire..."

Joan F. López Casanovas

Montaigne, home d'actualitat (relativa), enguany que es commemora el quatre-cents aniversari de la seva mort, i símbol de l'Europa humanista, considerava que, al camp de la política prestar qualche vegada, però hom no s'hi ha de lliurar mai enterament. Creia que el veritable home d'Estat sol dur el seu compromís amb els afers públics fins a l'enviliment. (Ell va escriure: "enviliment necessari"). Montaigne no li resta mèrit, però es nega a acompanyar-lo: "Al bé públic, li cal que hom traeixi, i que hom mentesqui i que hom arrasi; deixem aquestes coses a gent que sigui més obedient i més flexible".

Qui et negarà, Josep Maria Llompart, que, com a persona coneguda que ets, has sabut adoptar posicions cíviques prou difícils i que has protagonitzat fins i tot fets polítics prou rellevants?. Però estic segur que tu mai no mentiries, sota el pretext d'un presumpte realisme acomodaticí, d'un anomenat "mal menor" o en nom d'un llunyà i pretès bé públic. No era prudent, potser, en aquella Plaça Major palmesana, plena de gom a gom d'un poble que reclamava autonomia, dir les coses pel seu nom, clar i català, que és el nom del nostre ser nacional i de l'idioma que el vehicula i l'expressa. "Que la prudència no us faci

traïdors" va ser la frase de Jordi Carbonell, que vam voler fer nostra. I prou difícil que era ser-ne conseqüents!

Gràcies a tu, Josep Maria Llompart, i a uns quants com tu (malauradament no són gaire), avui l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears no diu mentida respecte al nom de la llengua. La teva força moral i la teva actitud cívica valenta van ser determinants, i així evitàrem a les Illes l'empasta que tenen els germans valencians. Per açò, diu l'art. 3r: "La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, tindrà el caràcter d'idioma oficial..."

"Tots els ahirs eleven aquest ara / llavorats de futur..."

Gràcies, Josep Maria, perquè ens vas ensenyar a treballar per una pàtria, que tanmateix no tenim encara, o que no tenim en la mesura que ens pertocaria.

"Pàtria nostra que ets al cel / -i no certament a la terra-..."

Gràcies, perquè -com Espriu, i Fuster, i Moll, i Carles Riba...- tu també has bastit el cant per a la pàtria:

*Amb veu nova ho proclamo, ho anuncio,
us ho dic amb les lletres ben rentades,
esmolades de fresc -no fora cosa
que us agafés desprevinguts:-
un cant per a la pàtria.*

Avui que ja sabem que l'enemic intern de la democràcia i de l'autogovern és la mala política i els mals polítics; tu, Josep M. Llompart i de la Peña, que ens has donat el Manual del Manobre per construir la Nació, i que no és altre que l'exercici quotidià i pregon de la democràcia a cada indret on som els ciutadans d'aquest país; tu, havent pogut polític de càrrec, vas optar per ser poeta abans que res; poeta, és a dir, consciència dreita, sempre dempeus, mai no ajudada: Poeta en majúscula -estatut d'home, verticalitat indoblegada del seu exemplar civisme-.

Sabem per experiències que la nació pot sobreviure als mals polítics -àdhuc als traïdors / escopidors de la pròpia saliva, con sentencià Llorenç Moyà-, però difícilment sobreviurà a la passivitat dels seus ciutadans. De tot això, ens en parla la teva trajectòria admirable.

